

Niyazi Sayın Tavrını Kazandırmaya Yönelik

NEY ALIŞTIRMALARI

VE

ETÜTLERİ

NIHAT OZAN KÖROĞLU

MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ YAYINLARI

YAYIN NO: 30

2018

Manisa Celal Bayar Üniversitesi Yönetim Kurulu'nun 11/05/2012 tarih ve 2012/08 sayılı ve XIV ve XV nolu kararları ile basılmıştır.

Niyazi Sayın Tavrını Kazandırmaya Yönelik

NEY ALIŞTIRMALARI ve ETÜTLERİ

Dr. Öğretim Üyesi Nihat Ozan KÖROĞLU

Manisa Celal Bayar Üniversitesi

Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimarlık Fakültesi

Öğretim Üyesi

Editör: Doç. Dr. Ferit BULUT

Kapak Tasarım: Arş. Gör. Hüseyin UZUTAŞ

CBÜ Rektörlük Matbaası - 0236 201 11 16

Baskı - Cilt: Manisa Celal Bayar Üniversitesi Rektörlük Basımevi Müdürlüğü -MANİSA

1. Baskı / Mayıs - 2018

ISBN: 978-975-8628-66-7

Bu kitabın Türkçe yayın hakları kitabın hukuki yayıncısına ait olup her hakkı saklıdır. Hiçbir bölümü ve paragrafı kısmen veya tamamen ya da özet halinde, fotokopi, faksimile veya başka herhangi bir biçimde çoğaltılamaz, dağıtılamaz yeniden elde edilmek üzere saklanamaz. Normal ölçüyü aşan iktibaslar yapılamaz ancak normal ve kanuni iktibaslarda kaynak gösterilmesi zorunludur.

Kıymetli Hocam Neyzen Niyazi SAYIN'a...

ÖNSÖZ

Çalgı eğitiminde, icra tekniklerine ve bu tekniklerin gelişimine yönelik yapılan her türlü katkı önemlidir. Günümüzde yapılan çalgı eğitimini, “nota destekli meşk eğitimi” olarak ifade edecek olursak; sözü edilen “nota” burada eserin iskeletini oluşturmaktadır. Eserin icrası boyutunda rehber o çalgı icrasında yetkin kişilerdir ve bu kişilerden mümkünse birebir değilse bu kişilerin işitsel veya görsel-işitsel kayıtlarından istifade etmek gerekir. Bu çalgılara gönül veren ve çalgısında yetkin kişilerle birebir çalışma imkânı bulamayanlar için yazılı her türlü materyal önemlidir.

Niyazi Sayın tavrını neyde kazandırmaya yönelik olarak yazılan alıştırmaya ve etütlerden oluşan bu kitabın amacı; ney icrasında Niyazi Sayın tavrını oluşturan temel öğeleri tanımak, bu öğeleri icra etmeye yardımcı olmak, ney sazına gönül verenlerin sanatsal çalışmalarına ışık tutmak ve bu tür çalışmalar yapmak isteyenleri cesaretlendirerek çalgı için yapılacak yeni ve geliştirici çalışmaları nitelik ve nicelik olarak arttırmaktır.

Kitabın özünde var olan Niyazi Sayın tavrını bir cümleyle açıklamak gerekirse bu: “Klasik Türk müziğinin temel taşlarından biri olan Tanburi Cemil Bey sevgisi ve tavrının neye yansımasıdır” şeklinde açıklanabilir.

Bu bağlamda talebesi olma şerefine nail olduğum kıymetli Hocam Kutb-ün Nayi Niyazi Sayın’a sonsuz minnet ve şükranlarımı sunuyorum.

Ayrıca neye olan merakımı ve sevgimi lise yıllarımda fark ederek bana ilk neyimi hediye eden ve bu sayede müzik yolculuğumu başlatan Amcam Hüseyin Köroğlu’na, bu çalışmanın nota yazım aşamasında ve genelinde desteğini esirgemeyen, aynı zamanda kitabın editörü olan Sayın Doç. Dr. Ferit Bulut’a, bu günlere gelmemde ki emekleri için annem Merve Dilhun Fersal ve babam merhum Ahmet Hayrullah Köroğlu’na, bu süreçte en büyük destekçim olan Almıla Eylül’ümün annesi eşim Gamze Nevra Köroğlu’na yürekten teşekkür ediyorum.

Gökkubbede hoş sada bırakan bütün üstatlarımızın anısına...

Nihat Ozan KÖROĞLU
Nisan-2018 / Manisa

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	v
İÇİNDEKİLER.....	vii

1.BÖLÜM

1.1.GİRİŞ.....	3
1.2.NEY SÖZCÜĞÜNÜN ETİMOLOJİSİ ve NEY'İN TARİHÇESİ.....	4
1.3.NEY'İN YAPISI ve ÖZELLİKLERİ.....	4
1.3.1.Kamış.....	5
1.3.2.Başpare.....	5
1.3.3.Parazvane.....	5
1.4.NEY İCRASINDA NİYAZİ SAYIN TAVRI.....	6
1.4.1.Niyazi Sayın'ın Hayatı.....	6
1.4.2.Dâhil Olduğu Meşk ve İntikal Zinciri.....	8
1.4.2.1.Kuyumcu Oskiyam Efendi (1780?-1870?).....	8
1.4.2.2.Salim Bey (1829-1885).....	9
1.4.2.3.Aziz Dede (1835-1905).....	9
1.4.2.4.Emin Dede (1884-1945).....	9
1.4.2.5.Halil Dikmen (1906-1964).....	10
1.4.3.Niyazi Sayın'ın Ney İcrasındaki Yeri ve Önemi.....	10

2.BÖLÜM

2.1.ALİŞTİRMA ve ETÜTLERDE KULLANILAN TERİM ve İŞARETLER.....	15
2.1.1.Ney İcrasında Glissando Çeşitleri ve Gösterimi.....	15
2.1.2.Neyde Açık ve Kapalı Pozisyonların Gösterimi (Nevâ Perdesi Örneği).....	15
2.1.3.Neyde Üfleyiş Pozisyonları ve Gösterimi.....	15
2.1.4.Ney İcrasında Çarpma Örnekleri ve Gösterimi.....	16
2.1.5.Alıştırma ve Etütlerde Kullanılan Diğer İşaretler.....	16
2.2.NEYDE KADEMELER ve KADEMELERDE ANA PERDELER.....	17
2.3.NEYDE POZİSYONLAR.....	18

3.BÖLÜM

3.1.NEYDE KADEME ÇALIŞMALARI	21
3.1.1.Neyde Rast ve Muhayyer Perdeleri Arasındaki Teknik Çalışmalar	23
3.1.2.Neyde Kapalı Nevâ ve Tiz Nevâ Perdeleri Arasındaki Teknik Çalışmalar	35
3.1.3.Neyde Kaba Çargâh ve Acem Perdeleri Arasındaki Teknik Çalışmalar	47
3.2.NEYDE PERDE ÇALIŞMALARI.....	57
3.2.1.Segâh Perdesi	59
3.2.2.Kapalı Irak Perdesi	65
3.2.3.Dik Kürdi Perdesi.....	69
3.2.4.Nim Şehnaz Perdesi	73
3.2.5.Nim Zirgüle Perdesi	77
3.3.NEYDE SÜSLEME ÇALIŞMALARI	81
3.3.1.Neyde Mordan Çalışmaları	83
3.3.2.Neyde Grupetto Çalışmaları.....	101
3.3.3.Neyde Notanın Önüne/Arkasına Eklenmiş İlave Nota Çalışmaları	105
3.3.4.Neyde Tartımsal Bir Kalıp İçinde Seslerin Süre Değerlerinin Değişmesi Çalışmaları....	121
3.4.NEYDE OKTAV GEÇİŞ ÇALIŞMALARI	135
KAYNAKÇA	143